

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za zaštitu prirode

KLASA: UP/I-612-07/21-37/265

URBROJ: 517-10-2-3-22-6

Zagreb, 10. siječnja 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (OIB 19370100881), Uprava za zaštitu prirode temeljem članka 48. stavaka 5., 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode povodom zahtjeva Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (OIB 19370100881), Uprave vodnog gospodarstva i zaštite mora, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Programa mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske za razdoblje 2022. - 2027. godine, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske za razdoblje 2022. - 2027. godine prihvatljiv za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava vodnog gospodarstva i zaštite mora, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb, kao nositelj izrade Programa mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske za razdoblje 2022. - 2027. godine uputio je zahtjev (KLASA: 351-01/21-12/01, URBROJ: 517-09-4-21-1 od 22. rujna 2021.) Upravi za zaštitu prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja za provedbu Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske za razdoblje 2022. - 2027. godine (dalje u tekstu: Program mjera).

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o Programu mjera, nositelju izrade Programa mjera te razlozi izrade Programa mjera. Uz zahtjev su priloženi Mišljenje o potrebi provedbe strateške procjene ažuriranja Programa mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske u okviru

provedbe obveza iz Okvirne direktive o pomorskoj strategiji 2008/56/EZ (KLASA: 351-03/21-01/992, URBROJ: 517-05-1-1-21-2 od 16. srpnja 2021.) Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarstvo otpadom Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja i Obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene na okoliš od 27.4.2021. godine. Također, u zahtjevu su dostavljene i poveznice na relevantne dokumente: Ažuriranje dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem temeljem obveza iz čl.8, čl.9. i čl.10. Okvirne direktive o morskoj strategiji 2008/56 EZ iz rujna 2019. (dalje u tekstu: Strategija) i važeći Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem iz 2017. godine (dalje u tekstu: važeći Program mjera).

U provedbi postupka, dopisima KLASA: UP/I-612-07/21-37/265, URBROJ: 517-10-2-3-21-2 od 6. listopada 2021. godine, KLASA: UP/I-612-07/21-37/265, URBROJ:517-10-2-3-21-3 od 15. studenog 2021. (požurnica) i KLASA: UP/I-612-07/21-37/265, URBROJ:517-10-2-3-21-4 od 21. prosinca 2021. (požurnica) zatraženo je prethodno mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: Zavod) o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Programa mjera na područja ekološke mreže. Traženo mišljenje Zavoda (KLASA: 612-07/21-38/1118, URBROJ: 517-12-2-3-2-21-4 od 28. prosinca 2021.) zaprimljeno je 5. siječnja 2022. godine. U njemu se navodi da se, s obzirom na to da će planirane mjere (aktivnosti) doprinijeti očuvanju ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže, Prethodnom ocjenom može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Programa mjera na područja ekološke mreže te da nije potrebno provesti Glavnu ocjenu.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, priloženu dokumentaciju i mišljenje Zavoda te nakon uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) utvrdilo je sljedeće.

Program mjera nije sektorski dokument već sastavni dio, odnosno drugi akcijski program Strategije kojim se određuju mjere koje je potrebno poduzeti radi postizanja i/ili održavanja dobrog stanja morskog okoliša te mjere koje je potrebno poduzeti radi ostvarivanja ciljeva upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem na načelima održivog razvitka i integralnog upravljanja obalnim područjem, primjenjujući ekosustavni pristup. Program mjera izrađuje se na temelju analize provedbe važećeg Programa mjera te revidiranih pripremljenih dokumenata Strategije koji uključuju ažuriranu Početnu procjenu stanja morskog okoliša, Skup značajki dobrog stanja morskog okoliša i Skup ciljeva u zaštiti morskog okoliša pri čemu se u obzir uzimaju i već definirane mjere donesene slijedom primjene posebnih propisa RH te međunarodnih sporazuma. U obzir će se uzeti već definirane mjere donesene slijedom posebnih nacionalnih propisa, a osobito one utvrđene temeljem propisa iz vodnog gospodarstva, propisa kojim se utvrđuje kakvoća mora za kupanje, propisa o staništima i pticama, prostorno-planskim dokumentima, ribarskoj politici, kao i mjere donesene temeljem međunarodnih sporazuma. Program mjera će također uključivati i mjere prostorne zaštite koje pridonose stvaranju usklađenih i reprezentativnih mreža očuvanih morskih područja i koje primjereno obuhvaćaju raznolikost ekoloških sustava koji ih čine. Pri tome se, kako se navodi u dostavljenoj dokumentaciji, u obzir trebaju uzeti i odredbe posebnih propisa iz područja zaštite prirode za utvrđivanje ekološki značajnih područja (ekološke mreže Europske unije Natura 2000) i proglašavanje zaštićenih područja u Republici Hrvatskoj. Program će također sadržavati i mjere o kojima su se države podregije, odnosno regije usuglasile u okviru regionalnih i međunarodnih sporazuma. U zahtjevu se navodi kako se izrađuje ažurirani Program mjera za naredno šestogodišnje razdoblje, odnosno za razdoblje od 2022. do 2027. godine. Navedeni Program mjera planira se početi primjenjivati do kraja 2022. godine.

Obuhvat Programa odnosi se na morski okoliš i obalno područje u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, a sam Program mjera obuhvaća:

- nadzor nad unosom: mjere upravljanja koje utječu na dopušteno opterećenje ljudskim aktivnostima u odnosu na dopušteni stupanj narušavanja komponenata ekosustava;
- nadzor nad učinkom: mjere upravljanja koje utječu na dopušteni stupanj narušavanja komponenata ekosustava;
- nadzor nad prostornim i vremenskim rasporedom: mjere upravljanja koje utječu na to gdje i kada se smije obavljati aktivnost;
- mjere za usklađivanje upravljanja: alati za osiguravanje usklađenosti upravljanja;
- mjere za poboljšanje, ako je izvedivo, sljedivostiorskog onečišćenja;
- gospodarske poticaje: mjere upravljanja koje omogućuju da oni koji koriste morske ekosustave imaju gospodarski interes u tome da rade tako da pomažu ostvarenju cilja dobrog stanja okoliša;
- alate za ublažavanje štete i sanaciju: alati za upravljanje koji usmjeravaju ljudske aktivnosti na obnovu oštećenih komponenata morskih ekosustava;
- komunikaciju, uključivanje dionika i jačanje javne svijesti.

Područje obuhvata Programa obuhvaća područje mora Republike Hrvatske unutar kojeg se nalaze područja ekološke mreže sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže. Detaljni podaci o područjima ekološke mreže dostupni su u sklopu informacijskog sustava zaštite prirode Biportal (<https://www.biportal.hr>).

Programom mjera je zaštita okoliša obuhvaćena kroz deset kvalitativnih deskriptora dobrog stanja koji uključuju: očuvanje bioraznolikosti, sprječavanje unosa stranih vrsta, smanjenje pritisaka od strane ribarstva, očuvanje ekološke mreže, smanjenje eutrofikacije, očuvanje cjelovitostiorskog dna, očuvanje osnovnih hidrografskih uvjeta, smanjenje unosa onečišćavala u morski okoliš, smanjenje unosa onečišćenja u morske organizme koji se koriste u ljudskoj prehrani, morski otpad, praćenje učinaka i smanjenje unosa podmorske buke.

Donošenjem Programa mjera ažurira se (izmjenjuje i dopunjuje) važeći Program mjera donesen Odlukom od strane Vlade RH (Narodne novine, broj 97/2017) za koji je provedena strateška procjena utjecaja na okoliš. Za važeći Program mjera Uprava za zaštitu prirode provela je postupak prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu te je donijela Rješenje o prihvatljivosti važećeg Programa mjera za ekološku mrežu (KLASA: UP/I 612-07/15-71/101, URBROJ: 517-07-2-1-1-15-4 od 25. svibnja 2015.). Programom mjera se ne planiraju nove aktivnosti u odnosu na važeći Program mjera već se postojeće aktivnosti unutar mjera usklađuju i prilagođavaju nastalim promjenama.

Vezano uz očuvanje bioraznolikosti, uključujući područja ekološke mreže, u važećem Programu mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem definirani su prvenstveno strateški ciljevi 2.3. Identificiranje i valoriziranje prioriternih područja za očuvanje bioraznolikostiorskog okoliša i obalnog područja i 3.8. Zaštita i očuvanje bioraznolikosti. U sklopu ovih ciljeva planirane su mjere 2. 3.1. Zaštititi morska staništa smanjenjem antropogeno uzrokovane eutrofikacije, onečišćenja i drugih aktivnosti; 2.3.2. Kartirati naselja morskih cvjetnica, koraligena i maerla, razraditi metode za praćenje rasprostranjenosti i provoditi nacionalne programe praćenja stanja njihove očuvanosti prema Direktivi o staništima; 2. 3. 3. Zabraniti ribarenje (ribolov povlačnim mrežama kočama, dredžama, obalnim mrežama potegačama ili sličnim mrežama) i druge aktivnosti iznad područja koraligena i u njegovoj blizini; 2.3.4. Izraditi prostornu analizu i kartirati aktivnosti/pritiske na morski okoliš i obalno područje; 2.3.5. Identificirati prioriterna područja za zaštitu obnovljivih resursa mora (eng. Marine Managed Area - MMA); 3. 8.1. Analizirati rizike slučajnog ulova kornjača, morskih sisavaca, morskih pasa, raža i morskih ptica u različitim ribolovnim alatima, 3.8.2. Izraditi plan za smanjenje slučajnog ulova zaštićenih vrsta kralježnjaka (morski sisavci, morske ptice, morske kornjače, morski psi, raže) ribolovnim alatima i 3.8.3. Donijeti ribolovne odredbe kojima bi se utjecalo na smanjenje slučajnog ulova.

Aktivnosti planirane kroz navedene strateške ciljeve odnosno mjere su, između ostalog, spriječiti nepropisnu gradnju na morskoj obali (nasipavanje) i sanirati nepovoljno stanje gdje god je moguće; iskorištavanje sedimenta u obalnom području provoditi uz stroge mjere nadzora; osigurati najmanje sekundarno pročišćavanje komunalnih i industrijskih voda koje se ulijevaju u more; osigurati učinkovitu provedbu zakonske regulative vezane uz sidrenje na nedozvoljenim lokacijama, posebice tijekom turističke sezone; izraditi karte rasprostranjenosti morskih cvjetnica, koraligena i maerla temeljene na analizi svih prikupljenih podataka; jačati kapacitete za kartiranje podmorja i monitoring; smanjiti antropogeni utjecaj na koraligenske zajednice različitim direktnim i indirektnim (najznačajniji su izlov crvenog koralja, ribarstvo i eutrofikacija); provesti analizu procjene intenziteta aktivnosti i pritisaka u obalnom i morskom području, a za prioritetna područja (s najvećom razinom pritisaka i aktivnosti) provesti procjene kapaciteta nosivosti resursa; kartirati procjene intenziteta aktivnosti i pritisaka u obalnom i morskom području; osigurati integraciju rezultata analiza i procjena u odgovarajuće planske i provedbene dokumente; jačanje svijesti svih sudionika u ribolovnim aktivnostima, kao i svih ostalih građana o važnosti morskih sisavaca, kornjača, morskih pasa, raža i morskih ptica u hranidbenom lancu u moru, odnosno u očuvanju morskog ekosustava; stimulirati provedbu mjera za smanjenje slučajnog ulova na različite načine (dodjela uređaja, financijska podrška, porezne olakšice i slično); stimulirati istraživanja koja imaju za cilj utvrđivanje novih (učinkovitijih, jeftinijih, jednostavnijih) metoda koje se mogu primijeniti u smanjenju slučajnog ulova zaštićenih velikih morskih kralješnjaka.

Slijedom svega navedenog, uzimajući u obzir i mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, s obzirom na to da je svrha Programa mjera zaštita morskog okoliša odnosno uspostava i/ili održavanje dobrog stanja morskog okoliša i da Program mjera predstavlja ažurirani važeći Program mjera za koji je proveden postupak prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu i postupak strateške procjene utjecaja na okoliš te da je u dostavljenoj dokumentaciji navedeno kako se Programom mjera ne planiraju nove aktivnosti u odnosu na važeći Program mjera već se postojeće aktivnosti unutar mjera usklađuju i prilagođavaju nastalim promjenama, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode zaključuje da se može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Programa mjera na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te je stoga riješeno kao u izreci.

Člankom 46. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene, dok Upravno tijelo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Članak 48. stavak 5. Zakona o zaštiti prirode propisuje da ako Ministarstvo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je strategija, plan ili program prihvatljiv za ekološku mrežu.

Članak 48. stavak 7. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 8. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži i uvjete zaštite prirode ako se radi o strategiji, planu ili programu u čijem se obuhvatu nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene divlje vrste i/ili ugroženi i rijetki stanišni tipovi za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže.

U skladu s člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava vodnog gospodarstva i zaštite mora, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb (*R s povratnicom*)
2. U spis predmeta, ovdje